ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Солиҳзода Диловари Имомалӣ дар мавзуи «Амсиласозии математикии динамикаи рушд ва маҳсулнокии мурғи марҷон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои техникӣ аз рӯйи ихтисоси 1.2. Илмҳои компютерӣ ва информатика (1.2.8. Моделсозии математикӣ, методҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо) пешниҳод гардидааст.

Дар шароити рушди технологияҳои муосир истифодаи усулҳои математикӣ ва воситаҳои ҳисоббарорӣ барои таҳлили равандҳои мураккаби табиӣ ва истеҳсолӣ аҳаммияти назаррас пайдо мекунад. Аз ин нуқтаи назар, таҳқиқоти Солиҳзода Диловари Имомалӣ ба масъалаи муҳимми амсиласозии равандҳои биологӣ дар соҳаи парандапарварӣ бахшида шуда, барои тавсифи миқдории рушди мурғи марҷон ва арзёбии маҳсулнокии он заминаи илмӣ фароҳам меорад.

Дар автореферат масъалаи таҳқиқот бо дарназардошти хусусиятҳои биологӣ ва иқтисодии мурғи марҷон, шароити парвариш ва омилҳои муҳити зист баён гардидааст. Муаллиф зарурати омӯзиши марҳилаҳои гуногуни ҳаёти популятсияро асоснок намуда, нишон медиҳад, ки барои арзёбии натиҷаҳои парвариш бояд робитаи байни тағйирёбии вазни зинда, нишондиҳандаҳои маҳсулнокӣ ва шароити технологӣ ба назар гирифта шавад.

Қобили таваҷҷуҳ аст, ки дар таҳқиқот маҷмуи усулҳои амсиласозии математикӣ ба таври пайдарпай истифода шудааст. Аз ҷумла, барои шарҳи динамикаи афзоиши вазни зинда моделҳои хаттӣ, дараҷавӣ, экспоненсиалӣ ва логистикӣ, инчунин моделҳои s-шакли Берталанффи, Бриҷес ва Пюттер мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд. Муаллиф хусусиятҳои ин муносибатҳоро муқоиса намуда, имконияти татбиқи онҳоро вобаста ба хусусияти маълумоти таҳқиқотӣ арзёбӣ кардааст.

Самти дигари назарраси кор ба мутобиқгардонии амсилаи Мак-Миллан барои таҳқиқи сатҳи сертухмии мурғи марҷон алоқаманд мебошад. Ин равиш имконият медиҳад, ки нишондиҳандаҳои маҳсулнокӣ на ҳамчун маълумоти ҷудогона, балки дар доираи низоми муайяни математикӣ таҳлил карда шаванд. Ҳамзамон, ба ҳисоб гирифтани омилҳои иқлимӣ ва экотехнологӣ барои наздик намудани амсилаҳои пешниҳодшуда ба шароити воқеии хоҷагиҳои парандапарварӣ мусоидат менамояд.

Арзиши амалии таҳқиқотро таҳияи амсилаи компютерӣ ва истифодаи усулҳои ададӣ дар ҳалли масъалаҳои гузошташуда тақвият мебахшад. Аз ҷумла, татбиқи усули Рунге–Кутта бо тартиби чорум (RK4) барои ҳисоб намудани тағйирёбии нишондиҳандаҳои динамикӣ имкон фароҳам овардааст. Натиҷаҳои ҳисоббарорӣ

метавонанд ҳангоми таҳлили равандҳои парвариш, муқоисаи шароити нигоҳубин ва арзёбии омилҳои таъсиррасон ҳамчун воситаи ёрирасони илмӣ истифода шаванд.

Аз муҳтавои автореферат бармеояд, ки таҳқиқот дорои сохтори мантиқӣ буда, масъалаҳои назариявӣ, таҳияи амсилаҳо, муқоисаи натиҷаҳо ва татбиқи компютериро фаро мегирад. Натиҷаҳои бадастомада бо мақсад ва вазифаҳои гузошташуда алоқаманд буда, навгонии илмӣ ва аҳаммияти татбиқии корро инъикос менамоянд. Инчунин, маводи пешниҳодшуда нишон медиҳад, ки муаллиф барои ҳалли масъалаи интихобшуда донишҳои соҳавӣ ва усулҳои моделсозии математикиро ба ҳам пайвастааст.

Бо назардошти мазмун, натиҷаҳои илмӣ ва аҳаммияти амалии таҳқиқот метавон қайд намуд, ки автореферати пешниҳодшуда муҳтавои асосии диссертатсияро ба таври кофӣ инъикос мекунад. Диссертатсияи Солиҳзода Диловари Имомалӣ ба самти ихтисоси 1.2.8. Моделсозии математикӣ, методҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо мувофиқат дошта, натиҷаҳои он барои рушди таҳқиқоти амсиласозӣ дар соҳаи парандапарварӣ аҳаммият доранд. Муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои техникӣ сазовор мебошад.

Тақризиҳанда:

Ғуломсафдаров Абдулназар Ғуломназарович
номзади илмҳои техникӣ, и.в.дотсент, мудири кафедраи илмҳои компютерӣ ва технологияҳои рақамии Донишкадаи инноватсионии Душанбе
Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, ноҳия Сино, кӯчаи Сомон 23/7, ҳуҷраи 122.
Тел.: (+992) 502 007144 E-mail: abdulnazarg80@gmail.com

Имзои Ғуломсафдаров Абдулназар Ғуломназаровичро тасдиқ мекунам:

Дилшода Бобоназар
Сардори шуъбаи кор бо кадрҳо, таъминоти ҳуқуқӣ ва коргузорӣ
Суроғаи муассиса: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, ноҳия Сино, кӯчаи Баҳоуддинов 32.
Тел.: (+992) 77 888 0707 E-mail: contact@dii.tj

16.11.2026